

Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΤΑΡΙΣΣΙΑΣ.

III

Τὸ παζάρι.

Πεντήκοντα βήματα ἀπὸ τῆς καμπῆς τῆς ἐπαρχιακῆς
ὁδοῦ τῆς κατεργασμένης ἐκ τῆς Κυπαρισσίας πρὸς τὰ Φυ-
λευατρά, καὶ παραλλήλως αὐτῆς τε καὶ τῆς θαλάσσης
λευκάζει ἡ μάκδρα, ἐντὸς τῆς ὁποίας καὶ περὶ ἣν συνέρ-
χεται ἑτησίως ὁ ἀνάμικτος πληθυσμὸς ἀγοραστῶν καὶ
πωλητῶν ὁ ἀποτελῶν τὴν ἐμπορικὴν πανήγυριν τῆς Κυ-
παρισσίας, ἐκτείνεται ἡ περιοχὴ ἡ πανηγυριστῶν κοινῶς
καλουμένη. Ἀπὸ τῆς εἰρημένης καμπῆς ἄρχεται ἐκατέ-
ρωθεν τῆς λεωφόρου σειρὰ παραπηγμάτων, σκηνῶν, κα-
λυβῶν, σκιάδων, φυλλωμάτων, σινδονῶν καὶ ῥακῶν παν-
τὸς εἶδους, καλυπτόντων καθ' ὅλοκληρίαν, ἐν μέρει ἢ
παντελῶς, ποικίλους σωρούς ποικίλων ἀντικειμένων.
Ἄνωθεν ἐκάστου τῶν σωρῶν τούτων δύο-τρεῖς ῥίνοι ἢ
τρυφεροὶ πωληταὶ, φουστανελλοφόροι ἢ φραγκοφορεμμένοι,
ξεμπρασσωμένοι ἢ μανικωμένοι, μετὰ ἢ ἄνευ ἐπενδυτῶν,
μετὰ ἢ ἄνευ καλυμμάτων, δι' ἁγρίων, τρυφεροαγρίων ἢ
σοβαρῶν ἀγρίων φωνῶν, προκαλοῦσι καὶ προσκαλοῦσι τοὺς
ἀγοραστάς, ἐκθειάζοντες τὴν ποιότητα ἢ εὐθυμίαν τοῦ
ἐμπορεύματός του ἕκαστος.

Πρώτη συναγωγή, ἣν συναντᾷ ὁ κατερχόμενος οὕτως εἰς τὸ στάδιον τῆς τοιαύτης ἀγοραπωλησίας εἶναι ἡ τῶν σιδηρουργῶν παντὸς εἶδους, ἥτοι γύφτων, πεταλωτῶν, κλειθροποιῶν καὶ λοιπῶν, προοιμιαθεῖσα ὅμως κατ' αὐτὸ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀγίων καὶ Ῥωσσιῶν εἰκόνων ἀναμίζ, τῶν Γενεθλίων τῆς Θεοτόκου καὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Πλευνάς, τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου. Δευτέρα συναγωγή ἔρχεται ἡ τῶν τερεκετζίδων, φανοποιῶν καὶ κοσκινοποιῶν, κατατεμνομένη καὶ ἀκαλουθουμένη ἀπὸ σμῆνος μελιπηκτοποιῶν με παστέλια καὶ χαχαροκούλουρα καὶ ὀπωροπωλῶν με καλὰ θύβους καὶ κοφίνια. Ἀπαντες οὗτοι οἱ πωληταὶ μένουσιν ὑπαίθριοι.

Ἀμέσως κατόπιν ἄρχονται τὰ παραπήγματα τῶν πα-
πουτσίδων, τσαρουχάδων, ὑποδηματοποιῶν, ἐμβοδο-
ποιῶν, ζωναροποιῶν καὶ ὅλων τῶν λοιπῶν ποιῶν εἰδῶν
καὶ ἀντικειμένων ἐκ κατεργασμένου δέρματος. Αὐτοὺς
ἀκολουθοῦσι δύο-τρεῖς σαράδζηδες, εἰς πωλητῆς κλαδευ-
τηρίων, δύο μαχαιροπῶλαι, εἰς πωλητῆς κηροῦ κιτρίνου
καὶ εἰς λευκῶν κηρίων, οἵτινες καταδεικνύουσι ἐν προό-
δῳ τὴν ἐπιστομικὴν ἀρχὴν τοῦ καταμερισμοῦ τῶν ἔρ-
γων. Μετὰ τούτους σειραὶ τραπεζῶν μὲ παντοῖα ἐπ' αὐ-
τῶν ἐσκωριασμένα εἶδη καὶ λιανώματα ὑποδεικνύουσι ἁ-
ποτυχοῦσας ἀποπείρας μαγαζεῖου di Chincalie, παρέκει
δὲ ἡ ἀναπόσπαστος πάσης τοιαύτης συναθροίσεως τρά-
πεζά τοῦ Ζακυνθίου χημικοῦ κατανέμει μετὰ τῶν πει-
ραμάτων του ἀφθόνους τοὺς κηλιδοσάπωνας καὶ τὰς
στιλβοκόνας του, καὶ διὰ μέσου πάντων δύο κινητὰ βι-
βλιοπωλεῖα διαμοιράζουσι τὰς φυλλάδας, καὶ Καζα-
μίας των.

Τῶν συναγωγῶν τούτων ἀντικρὺ καὶ ἐξόπισθεν εὐρύ-
τεραι σκιᾶδες ἐπιστεγάζουσι τὰς χωματίνους ἐστίας,
τὰς χύτρας καὶ βαρέλια, τὰ τραπέζια καὶ πινάκια τῶν
μαγείρων καὶ καπηλίων, οἵτινες τροφοδοτοῦσιν ἀντὶ γεν-

γαιοτάτων τιμῶν τοὺς ἐν τῇ κερδοσκοπικῇ ταύτῃ ἐκδρο-
μῇ συντρόφους των· δεξιόθεν δὲ ἐξαιρετικὴ συγκέντρω-
σις καὶ συνώθησις καταδηλοῖ τὴν εἴσοδον τῶν Μπεξε-
στερίων, τὰ ὅποια θὰ ἐπισκεφθῶμεν λεπτομερέστερον κα-
τόπιν. Πρὸ ταύτης, δύο ἐκατέρωθεν τῆς λεωφόρου ἀφε-
θεῖσαι ὁδοὶ εὐρεῖται, ὀρίζουσιν ἄλλην σειρὰν παραπηγμά-
των λιανοπωλητῶν καὶ Ζακυνθίων, ἄγρουσι δὲ ἡ μὲν δυ-
σμικὴ πρὸς τὰ καφφενεῖα καὶ ἀναψυκτήρια τὰ προσπα-
γέντα ἐξέπισθεν κατὰ σειρὰν ὑπὸ τὰς ἐλαίας καὶ ἀντικρὺ
τῆς παραλίας, ἡ δὲ ἀνατολικὴ πρὸς τὴν ἀνοικτὴν ἀγο-
ρὰν καὶ τὴν ὑπαίθριον ἐκθεσιν ἐγχωρίων κατασκευασμά-
των, οἷον λεβήτων, γραμίων, κηλιμίων καὶ τῶν τοιού-
των, τὴν σκηνὴν τῆς ἀστυνομίας καὶ τὴν τῶν ἐνοικια-
στῶν τῶν δημοτικῶν φόρων. Ἐκεῖθεν δὲ πάλιν ἐν τῇ
αὐτῇ συνεχεῖα τῆς λεωφόρου ἐξακολουθοῦσιν ἄλλα πα-
ραπήγματα σκαλτσάδων, τσαρουχάδων, παλαντζοπωλῶν,
σκουφοποιῶν καὶ ἄλλων τοιούτων ἑλληνο-ἐπαγγελμα-
τιῶν, ἐν τῇ ἐσχάτῃ δὲ ἄκρᾳ πλουσία ἐκθεσις κιβωτίων
(μπαούλων) καταπλουμισμένων μὲ πράσινα καὶ κίτρινα,
ἢ ἅτινα ἀνηρπάγησαν ὅλα ὑπὸ τῶν χωρικῶν ἀπὸ τῆς πρῶ-
της ἡμέρας, καὶ λόφος παπλωμάτων ἀντικρὺ, οἵτινες
ἢ ἰσοπεδώθησαν ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς.

ἄλλ' εἰσέλθωμεν ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῶν μπιέστε-
ρων, τὴν κυρίως ἀγοράν. Ταύτην ἀποτελεῖ, ὡς εἰρηται,
παραλληλόγραμμος τοῖχος ἐκ τῶν τεσσάρων πλευρῶν τοῦ
ὀπίοιου προεκτείνεται στέγη ὑποβασταζομένη ὑπὸ ξυλί-
νων στύλων διαχωρίζοντων ὁμοῦ μὲ τὸ κεντρικὸν ὁμοιον
πτεγασμα ὑπὲρ τὰ τεσσαράκοντα παραπήγματα ἡ μα-
ραζιά. Ταῦτα εἰσιν ὅλα ἐφέτος διατεθειμένα καὶ ὑπερ-
πλήρη. ἐκ τῶν συρρέουσάντων ἐμπόρων ἐξ ὧν τῶν γειτο-
νικῶν πόλεων. Ἀληθές ὅτι τὰ εἶδη τὰ ὁποῖα ἔφερον ἦσαν
νεωτερισμοὶ πρὸ δέκα καὶ εἴκοσιν ἐτῶν, ἀλλ' ἐπίσης ἀλη-
θές ὅτι οἱ ἀγοράζοντες αὐτὰ δὲν ἔχουσι μεγάλας ἀξιώ-
σεις ἐπὶ τοῦ συρμού· καὶ οἱ μὲν μετενεγκόντες αὐτὰ ἔμ-
ποροι λαμβάνουσιν ἐπὶ χεῖρας ὅ,τι ἀντίτιμον λάβωσιν, οἱ
δὲ ἀγορασταὶ τῶν περιχώρων ἀντὶ τιμῆς εὐτελεστάτης
ἀπολαμβάνουσιν ἔστω καὶ ὀλίγον ἀργότερα, τῆς αὐτῆς
ἡδονῆς, ἧς ἀπήλαυσαν οἱ ἀγαθοὶ ἄστοι τῶν μεγαλειτέ-
ρων πόλεων πληρώσαντες ἀδρότατα τὴν μόδα καὶ οὐχὶ
τὴν ἀξίαν. Καὶ οὕτως αὐτοὶ μὲν δὲν φοβοῦνται ἀκαιρόν
τι momentum ἢ λογαριασμὸν ληξιπρόθεσμον, ἐκείνοις δὲ
οὔτε καθημερινὸν ἢ βιβλίον μερίδων πρόκειται καὶ οὐ-
δεμίᾳ ἄλλῃ προφύλαξιν ἐναπομένει παρὰ ἢ ἀπὸ μικρᾶς
τινας λαθροχειρίας. Ἐν τούτοις εὐρίσκει τις καὶ εἶδη
ὑφασμάτων μὴ ὑποκείμενα εἰς τοιαύτην τῆς μόδας ἐκ-
πτωσιν, ἀγοραζόμενα δ' εὐώνως ὡς ἐκ τῆς γειτνιαζούσης
ποικιλότητος τοιαῦτα τὰ ἐξαιρέτα Καλαματιανὰ, τὰ
ἀραχνοειδῆ τοῦ Μεσολογγίου, τὰ στερεὰ τῆς Ζακύνθου.
Ἐπίσης εὐώνον προμήθειαν κάμνουν οἱ χωρικοὶ καὶ πα-
νίων τοῦ Τ. τσιτιῶν, τουλπανερῶν καὶ ἐν γένει διὰ τὴν
παρελθούσαν θερμὴν ἐποχὴν ὑφασμάτων.

Τῆς συναγωγῆς αὐτῆς βασιλεύουσιν ἐφέτος τρεῖς χρυσοχοοί, μετὰ ὀγκωρὰ κοσμήματα των διὰ τὰς μνηστὰς ἢ νόμφας τοῦ ἔτους, καὶ εἰς ὠρολογιοποιούς. Ἐπίσης οὗς ἐκθέματα ἀνῆρτηνται καλὰ τινα ἐπαποφόρια γυναικεῖα, ὀμπρέλλαι καὶ τρίχαπτα, γάντια καὶ ἀκριβὰ ὑφάσματα, ἐνῷ συμμαχοῦσιν αἱ καλὰ οἰκοδόσποιναί τις πλείους πήχεις ὡς ἀγοράσῃ ἀπὸ τὸ τριακοντάλεπτον αὐτὸ τοῖσι καὶ τὸ ἐξηκοντάλεπτον μέρει ἢ ἀρπακὰ. Παρακάτω πολλὴ γίνεται πάλιν ἡ συνῶθησις εἰς ταῖς μύστροις μικρῶν τινῶν τῆς γύρας πωλητῶν καὶ

περί τὰ νήματα· ἐξερχόμενος δέ τις ἐκ τῆς ἀντιθέτου δυτικῆς ἐξόδου προσπίπτει εἰς σωρὸν φουστανελλάδων φωνιζόντων εὐθυὰς πατατούκας διὰ τὸν εἰσερχόμενον χειμῶνα καὶ ἀνταλλασσόντων τὴν κλασικὴν αὐτῶν ἀντρίτσαν διὰ κλασικωτέρου Ζακυνθινοῦ σκαταλέτου ἢ ῥωσικοῦ τὸ σχῆμα καὶ ζωροῦ τὸν χρωματισμὸν κασκέτου.

Οὕτως ἡ κεντρικὴ αὐτὴ καὶ εἰδικὴ ἀποθήκη δύναται νὰ παραστήσῃ ἐν μεγαλειτέρας πόλει κατὰστημα ἐκποιοῦν πρὸς διάλυσιν, — à stralico — τὰ διάφορα αὐτοῦ εἶδη, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ ἐνοίκιον αὐτῆς δὲν ἰσοφαρίζει μὲ τὸ μεγαλιτέρον ἐνοίκιον εὐρωπαϊκοῦ καταστήματος, διότι ὁ προνοητικώτατος δῆμος Κυπαρισσίας εἰσπράττει ὁκταήμερον μίσθωμα τοῦ πολυμεροῦς αὐτοῦ μαγαζείου περὶ τὰς 5,000 δραχμῶν, τούτέστιν ἀνὰ 100 καὶ 120 δραχμὰς δι' ἐκάστην ἀπὸ τὰς τρύπας αὐτοῦ τὰς μὴ προστατευομένας ἐπαρκῶς οὔτε ἀπὸ τὴν βροχὴν, οὔτε ἀπὸ τὸν ἄνεμον, οὔτε ἀπὸ τὸν ἥλιον, οὔτε ἀπὸ τὸ σκότος, οὔτε ἀπὸ τὴν σκόνην, οὔτε ἀπὸ τοὺς εἰσπράκτορας καὶ ἐνοικιαστὰς τοῦ καλοῦ κάγαθου αὐτοῦ δήμου. Καὶ εἶναι λυπηρὸν ὅτι ἡ ἀρμολογία ἀρχὴ δὲν ἐπρόλαβεν ἐφέτος νὰ καταβιβάσῃ καὶ τὰ ἐνοίκια αὐτὰ εἰς τὸ ἀρχικὸν αὐτῶν σημεῖον τῶν 20 καὶ 30 δραχμῶν ὡς ἦσαν ἄλλοτε, ἢ νὰ ὑποχρεώσῃ καὶ τὴν χρηματιστικωτάτην δημοτικὴν, ἥτις ὠρμήθη ἐκ πνεύματος καταργητικοῦ τῆς πανηγύρεως, νὰ παρέξῃ καὶ τι ἀντὶ τῶν εἰσπραττομένων, νὰ σύρῃ τοὐλάχιστον τὰ κεραμίδια, νὰ σηκώσῃ τοὺς σωρούς τῶν πετρῶν καὶ ἀκαθαριῶν ἐκ τοῦ ἐδάφους τῆς βαρυτιμῆτος αὐτῆς ἀγορᾶς, νὰ ῥίψῃ ὀλίγην ἄμμοον ἐπ' αὐτοῦ, νὰ χορηγήσῃ ὀλίγην ἀναψυχὴν καὶ εἰς τοὺς πόδας καὶ τὰς ῥίνας τῶν δημοτῶν τῆς. Εἶναι λυπηρὸν ὅτι ἐγκαίρως δὲν ἐγένετο γνωστὴ, λέγω, ἀνωτέρᾳ τινι ἐποπτεία ἢ κατὰστασις αὕτη διὰ νὰ προληφθῇ, ὡς προσελήφθη ἐφέτος ὁμολογουμένως ἡ καταπίεσις τῆς ἄλλης σπείρας τῶν ἐνοικιαστῶν, τελωνῶν καὶ τελωνοφυλάκων, οἵτινες, ὡς ἔμαθον, ἠδύναντο νὰ φορολογήσωσι καὶ αὐτὰς ταύτας τὰς γραμμάς μου, καὶ ἐμάνθανον, ὅτι εἰσάχθεῖσαι ὡς διανοητικὸν ἐμπόρευμα πρόκειται νὰ καταναλωθῶσιν ὡς δημοτικὸν ὦνιον, ἔστω καὶ εἰς βάρος αὐτῶν τῶν ιδίων καὶ τοῦ ἀρχοντός των.

Καὶ ὅμως μὲ ὀλίγην δαπάνην, μὲ ὀλίγην πρόνοιαν, μὲ ὀλίγην εἰδημοσύνην, μὲ ὀλίγον προοδευτικὸν πνεῦμα, μὲ ὀλίγην καλλαισθησίαν καὶ ἡ πανηγυρίς αὕτη τῆς Κυπαρισσίας καὶ τόσαι ἄλλαι ἀδελφαὶ αὐτῆς ἐν Ἑλλάδι ἠδύναντο νὰ ἦναι ἐν μικρῷ καὶ πενιχρῷ, ἔστω, Ἐκθέσεις τοπικαί, ἐκθέσεις βιομηχανικαί, ἐκθέσεις γεωργικαί, περιωρισμένου συμφέροντος καὶ ὀρίζοντος τὸ κατ' ἀρχὰς, εὐρύτερου καὶ σπουδαιότερου κατόπιν, στοιχεῖα καὶ πυρῆνες τῶν ἐθνικῶν καὶ διεθνῶν ἐκείνων μεγάλων εὐρωπαϊκῶν πανηγύρεων, αἵτινες εἰσὶν ἐν τῶν καυχημάτων τοῦ αἰῶνός μας.

Ἄλλοτε ἴσως — ἵνα μὴ καταχρασθῶ ἤδη τῶν στηλῶν τοῦ Μὴ Χάρεσαι — θέλω ἀναπτύξῃ ἀρμολογίωτον τὴν ἰδέαν αὐτὴν καὶ καταδείξῃ τὴν ἀνάγκην καὶ τὸν τρόπον συστηματικῆς τινος ἐκ τοῦ κέντρου ἐνεργείας καὶ ποδηγητέσεως τῶν κοινοτήτων καὶ ἀτομικοτήτων πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς συστηματικοποιήσεως καὶ χρησιμοποιοήσεως τῶν ἀτάκτων αὐτῶν καὶ μεμονωμένων ἀποπειρῶν τῆς παραγωγικῆς καὶ κερδοσκοπικῆς τοῦ ἔθνους ζωῆς καὶ δυνάμεως. Δὲν ἀπαιτεῖται πολὺ νὰ ἐννοήσῃ τις ὅτι μέσσα συγκοινωνίας, ὑποστήριξις καὶ ἀμοιβή, ἡ δέουσα ἐκθεσις πρὸ τῆς πωλήσεως καὶ ἡ πρέπουσα διακρίσις μετὰ τὴν

ἐκθεσιν, τὸ μετάλλιον καὶ ὁ ἐπαινος, τὸ βραβεῖον καὶ τὸ δίπλωμα, πάντα ταῦτα πρακτικῶς ἐφαρμοζόμενα καὶ συνδυαζόμενα καὶ ἔχοντα παρακόλουθον εὐχερестέραν καὶ μεῖζονα τὴν σύστασιν καὶ νικηφόρον τὸν συναγωνισμόν, δύνανται καὶ τῶν Καλαμῶν τὰ μεταξωτὰ νὰ ὑποστηρίξωσι καὶ τῆς Ζακύνθου τὰ λινὰ καὶ τοῦ Μεσολογγίου τὰ βαμβάκερα, καὶ τῆς Δημητσάνης τὰ μάλλινα, καὶ τῆς Τριπόλεως τὰ χαλκώματα καὶ τῆς Κυπαρισσίας τὰ ζωντανὰ. Τίνι ὅμως ἐνεστὶν ἡ φροντίς περὶ τούτων τῶν ἀσῆμων;

Ἄλλ' ἄς τελειώω ἤδη μὲ τὴν πρὸς τὸ τέλος τῆς βαίνουσας πανήγυριν.

(Ἔπεται συνέχεια)

Κἄποιοι,

ΚΑΡΑΜΕΛΑΙΣ.

Ὁ Ἀγαθόπουλος εὐρίσκεται πάλιν εἰς οἰκονομολογικὰ σχέδια, τώρα ποῦ βλέπει προσεγγίζουσιν τὴν ἐκκύβευσιν τοῦ Λαχείου τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς.

— Μεγαλειτέρα ἀναποδιὰ δὲν εἶναι παρὰ νὰ κερδίσῃ ὁ ἀριθμὸς τοῦ ὁποίου ἔχεις τὸν ἀμέσως ἐπόμενον.

Νὰ κ' ἐγὼ τί ἐσκέφθην νὰ κάμω :

Εἰς τὸ ἐξῆς ἅμα πάρω ἓνα γραμματίον, θ' ἀγοράζω συγχρόνως καὶ τὸν προηγούμενον καὶ τὸν ἐπόμενον ἀριθμόν.

Εἰς τὸ Ἀναγνωστήριον τοῦ Ξενοδοχείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας, μίαν Ἀγγλίς, μίαν Γαλλίς καὶ ἓνας Ῥωμηός.

Ἡ Ἀγγλίς πρὸς τὸν ὑπηρέτην :

— Ἄνοιξε τὸ παράθυρο, γιατί θὰ σκάσω ἀπὸ τὴ ζέστη.

Ἡ Γαλλίς πρὸς τὸν ὑπηρέτην :

— Κλείσε τὸ παράθυρο, διατί θὰ πλευριτώσω.

Ὁ διάλογος αὐτὸς ἐπαναλαμβάνεται τρίς μετὰ πείσματος, ἕως ὅτου ὁ Ῥωμηὸς ἀπελπισθεῖς :

— Μωρὲ κλείστο ὡς ποῦ νὰ σκάσῃ ἡ μιὰ, κ' ἐφείτα τ' ἀνοίγεις καὶ ξεμπερδεύουμε καὶ μὲ τὴν ἄλλην.

Ὁ Δὲ Κάστρος πηγαίνει εἰς τὸ κυνήγι καὶ ἐπιστρέφει.

— Πῆγες στὸ κυνήγι ; τὸν ἐρωτοῦν.

— Πῆγα.

— Τί ἔφερες ;

— Τίποτα.

— Καὶ δὲν εἶχε ὀρτύκια ;

— Ναί, μὰ ἐγὼ εἶχα πάει γιὰ τριγώνια.

BIBLIA ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΝ ΦΥΛΑΚΗ.

Γ' ΔΕΛΤΙΟΝ.

Ἀναστάσιος Παπάζογλους Τύμ. 6
Παναγιώτης Γεννάδιος » 18

ΣΗΜ. Οἱ ἔχοντες διάθεσιν ὅν' ἀποστείλουν βιβλία, καλὸν εἶναι νὰ ἐπισπεύσουν τὴν ἀποστολὴν, γιὰ νὰ μὴ γίνῃ καὶ τὸ ζήτημα αὐτὸ μεθοριακόν.